

**Sámi
allaskuvla**

Oahppoplána

Sámi riekteipmárdusat

JUR 103

10 oahppočuoggá

1. Oahpu namma

Sámegillii: Sámi riekteipmárdusat
Dárogillii: Samiske rettsforståelser
Eaŋgalasgillii: Sámi perceptions and concepts on Law

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: JUR 103
Dássi: Bachelor, vuodđooahppu
Viidodat: 10 oč
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Neahttaoahpahus

3. Oahpu gullevažuohta

Oahppoovttadat lea geatnegahtton fágaoahppu Boazoealáhus bachelorprográmmas ja Sámi servodatfága bachelorprográmmas, ja sáhtta nai dohkkehuvvot doarjjafágan eará bachelorprográmmain.

4. Sisabeassangáibádusat

- Dábalaš sisabeassangáibádusat alitohppui. Sisabeassanvuodđu sáhtta leat juogo oppalaš lohkanlabbolašvuohta (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbolašvuohta. Oppalaš lohkanlabbolašvuođa gáibádusat olgoriikkaohcciide bohtet ovdan [GSU-listtus](#).
- Davvisámegielmáhttu.

Sámegiela gáibádusa sáhtta deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200–300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtta maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbolašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahuš- ja eksámengiella

Oahpahuš vieldogiella lea davvisámegiella. Oasit oahpahušas sáhttet leat engelasgillii dahje davviriikkalaš gielaide. Eanagasgiel oahpahuš ii dulkojuvvo. Eará gielaide oahpahuš dulkojuvvo dárbbu mielde. Eksámengiella lea sámegiella.

6. Sisdoallu

Sámit ellet iešguđet riikkain ja iešguđet riikkaid stivrejumiid ja riektevuogádagaid vuolde. Riikkaid riektevuogádagat leat huksejuvvon váldoservvodaga álbmogiid kultuvrralaš árbevieruid nala. Go sámit leat sierra álbmot ja sámiin lea sierra kultuvra, de lea sis maiddá sierra riekteárbevierru ja riekteipmárdusat.

Dán oahpuš oahpásmuvvet studeanttat iešguđet sámi riekteipmárdusaide. Oahpuš gieđahallá sámiid riekteipmárdusaid dološ áiggiid rájes gitta dálá áigái, ja fokusere riekteipmárdusaide mat gusket eanan- ja čáhcegeavaheapmái ja luondduávkkástallamii. Oahpuš addá maid vuodđodieđuid sámi riekteádejuumiid riektesuodjalusa birra riikkaidgaskasaš konvenšuvnnaid ja šiehtadusaid vuodul.

7. Oahppanjoksosat

Oahpu čađaheami maŋnel lea studeanta olahán čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu

Studeanta

- dovdá iešguđet sámi riekteipmárdusaid ja daid kultuvrralaš vuolggasajiid
- dovdá čálalaš gáluid sámi riekteipmárdusaid birra
- diehtá mo sámit leat árbevirolaččat sámi riekteipmárdusaid vuodul hálddašan eatnamiid ja čáziid ja daid luondduriggodagaid
- dovdá sámi riekteipmárdusaid ja riikkaid riektevuogádagaid gaskavuoda
- diehtá sámiid riekteipmárdusaid riektestáhtusa ja riektesuodjalusa birra.

Máhttu

Studeanta

- máhtá sihke njálmmálaččat ja čálalaččat čilget iešguđet sámi riekteipmárdusaid eanan- ja čáhcegeavaheami ja luondduávkkástallama oktavuodas
- máhtá čilget ja ovdanbuktit fágalaš čuolmmaid fáttá hárrái
- máhtá árvvoštallat ja ákkastallat riektečuolmmaid sámi riekteipmárdusaid vuodul
- máhtá fágagirjjálašvuoda ja eará gáluid geavahit sihke njálmmálaš ja čálalaš suokkardallamiin ja ákkastallamiin.

Oppalaš gelbbolašvuohta

Studeanta

- fuomáša hástalusaid ja vejolašvuođaid sámi riekteipmárdusaid ja iešguđet riikkaid riektevuogádagaid gaskavuodain ja ovttasdoaimmain.

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahpahan- ja oahppanvuogit leat logaldallamat, joavkobarggut, digaštallamat, čállinbarggut ja bagadallamat. Vurdojuvvo ahte studeanttat oassálastet aktiivvalaččat buotlágan oahpahusvugiide ja lohket lohkanmeari ánggirit ja iešheanaláččat. Studeantabarggut galget dábálaččat ovdanbuktot plenumas.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Ovdal beassá eksámenii, studeanta galgá:

- čađahan ja ožžon dohkkehuvvot ovtta oktagaslaš čálalaš 4-5 siidosáš bargobihtá (ovdasiidu ja referánsalisttu ii leat oassin oppalaš siidogáibádusas).

10. Eksámen

Eksámen lea 5-beaivásaš ruovttueksámen mas studeanta čállá 7–10 siidosáš čállosa addojuvvon fáttá vuodul.

Árvosánit addojuvvojit ECTS–vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F-árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuođat ja geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.